

Beroep: Advocaat

Recent verscheen in de media een bericht met als kop “Nep-advocaat ingesloten voor oplichting”. Dit bericht was aanleiding om aandacht te besteden aan het beroep van advocaat en wie zich advocaat mag noemen. Behalve aandacht aan hoe iemand advocaat wordt en wat een advocaat doet, wordt ook stilgestaan bij de klachtregeling.

Definities

Niet iedereen mag zich zomaar advocaat noemen. Het beroep van Advocaat is beschermd. In de Advocatenwet die voor het eerst gepubliceerd werd in 2004 en vervolgens in 2015 werd gewijzigd (S.B. 2004, no. 42, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2015, no. 42), is de advocaat in artikel 1 van deze wet als volgt gedefinieerd: “persoon die als zodanig toelating door het Hof van Justitie heeft verkregen en door de griffier van bedoeld Hof is gesteld op het tableau”. In artikel 1 is ook het begrip ‘tableau’ omschreven en wel als “de rol waarop personen na hun toelating en beëdiging als advocaat worden gesteld.” Het tableau is dus een lijst waarop de advocaten staan die gerechtigd zijn het beroep van advocaat uit te oefenen in Suriname. Mocht u twijfelen dan kunt u dus navraag doen bij de Griffie van het Hof van Justitie of contact maken met de Surinaamse Orde van Advocaten (SOvA)

Surinaamse Orde van Advocaten (SOvA)

De SOvA is een publiekrechtelijke rechtspersoon en de beroepsorganisatie van de advocaten. Alle advocaten die zijn ingeschreven op het tableau, worden van rechtswege lid van de SOvA. De SOvA heeft een Raad van Bestuur met aan het hoofd een Deken. Bestuursleden en Deken worden door leden, zijnde advocaten, gekozen voor drie jaar. De Deken vertegenwoordigt de SOvA in en buiten rechte en is daarmee dus het gezicht van deze beroepsgroep naar de samenleving toe en heeft hiermee een voorbeeldfunctie die niet licht mag worden opgevat. De SOvA kan corrigerend optreden naar advocaten toe en overlegt namens de beroepsgroep met bijvoorbeeld het Hof van Justitie of de Minister van Justitie en Politie.

Wie kan advocaat worden?

Iemand die rechten gestudeerd heeft aan de universiteit van Suriname of een daaraan gelijkgestelde universiteit en deze studie op doctoraal- of masterniveau daadwerkelijk heeft afgerond kan advocaat worden nadat deze persoon ook de Beroepsopleiding Advocatuur heeft afgerond en deze persoon stage heeft gelopen op een advocatenkantoor. De persoon die stage loopt en de Beroepsopleiding Advocatuur volgt, wordt advocaatstagiaire genoemd. In de advocatenwet is de definitie van advocaatstagiaire “een persoon op wie de verplichte stage als bedoeld in artikel 10 van toepassing is”. Om na afronding van de Beroepsopleiding en de stage vervolgens schriftelijk toelating te verzoeken bij het Hof van Justitie, moet de persoon onder meer de Surinaamse nationaliteit bezitten of ingezetene zijn van Suriname en een verklaring van goed gedrag kunnen overleggen.

Werkzaamheden van de advocaat

Nadat beëdiging en toelating heeft plaatsgevonden kan de advocaat zich zelfstandig vestigen als advocaat of samen met collega-advocaten het beroep uitoefenen. De meeste advocaten in Suriname hebben een gemengde praktijk d.w.z. dat zij niet gespecialiseerd zijn in één specifiek onderdeel van het recht bijvoorbeeld echtscheidingsrecht of contractenrecht. De werkzaamheden van een advocaat bestaan o.a. uit adviseren, bemiddelen, onderhandelen en procederen over juridische zaken en behartiging van de juridische belangen van de cliënt. Vaak onderhoudt de advocaat ook namens de cliënt het contact met de wederpartij of met de andere actoren in het rechtsbestel zoals

de officier van justitie als het gaat om een strafrechtelijke zaak. De advocaat stelt de benodigde juridische documenten op voor de gerechtelijke procedure maar ook juridische documenten zoals een contract of overeenkomst. De advocaat adviseert en zorgt ervoor dat de belangen van de cliënt binnen de wettelijke kaders worden bewaakt of veiliggesteld.

Klachtregeling

Wanneer een cliënt van mening is dat zijn of haar belangen niet goed behartigd zijn, is in de Advocatenwet geregeld dat de cliënt een klacht kan indienen bij de Deken. De eerste Advocatenwet dateert weliswaar van 2004 maar dat betekent zeker niet dat er voor die tijd geen regels waren voor advocaten. Er was bijvoorbeeld een Advocatenbesluit dat dateerde van 1936. Met de inwerkingtreding van de Advocatenwet van 2004 is dit besluit komen te vervallen.

Iedere rechtstreeks belanghebbende kan een klacht indienen bij het Advocaten Tuchtcollege; geregeld in de Advocatenwet. Voordat de klacht bij het Advocaten Tuchtcollege terechtkomt, moet de klacht eerst worden voorgelegd aan de Deken van de SOvA die zal proberen te bemiddelen. Wanneer de klacht door het Advocaten Tuchtcollege als terecht wordt beschouwd, kan de advocaat een waarschuwing, berisping of schorsing voor een periode van maximaal één jaar worden opgelegd. Het Advocaten Tuchtcollege kan in ernstige gevallen de advocaat ook verbieden om nog verder het beroep van advocaat uit te oefenen. Op de website van het Hof van Justitie (www.rechtspraak.sr) kunt u meer informatie vinden over het Advocaten Tuchtcollege. Het Advocaten Tuchtcollege wordt voorgezeten door een rechter.

Behalve aan de wettelijke bepalingen zijn advocaten ook nog steeds gehouden aan de Eregelens die op 28 juli 1950 door het Hof van Justitie in Suriname zijn vastgesteld. In deze Eregelens is onder meer vastgelegd hoe de advocaat omgaat met de rechterlijke macht, collega-advocaten en cliënten en rechtzoekenden. Verder zijn zaken geregeld over de onafhankelijkheid, beroepsgeheim, declaraties en de behandelingen van zaken. Deze Ere-regelens kunt u op de SRIS website teruglezen als u hierover meer wilt weten.

De advocaat als mede beschermer van het rechtsbestel

Als verlener van juridische bijstand heeft de advocaat in de samenleving een belangrijke functie. Niet alleen in conflicten tussen burgers onderling, maar ook in geschillen tussen burgers en de overheid en als het gaat om juridische advisering en soms bescherming van de burger tegen diezelfde overheid. Het is ook de taak van de advocaat om wanneer dat nodig is de grenzen op te zoeken van wat binnen de wettelijke kaders mogelijk is en soms de rechter uit te dagen de wet mee te laten buigen naar de ontwikkelingen in de samenleving. De advocaat draagt dan ook in belangrijke mate bij aan het goed functioneren van de rechtsstaat, het rechtsgevoel van burgers en de manier waarop zij die rechtsstaat beleven en wordt soms ook aangeduid als hoeder van de rechtsstaat. De advocaat is hierbij gehouden aan de Ere-regelens en hetgeen geregeld is in de Advocatenwet en Ordebesluiten en houdt binnen de wettelijke kaders altijd het belang van de cliënt voor ogen.

Iemand mag zich dus niet zomaar uitgeven als advocaat en misbruik maken van het vertrouwen van een cliënt. Ook de schijn wekken dat de persoon advocaat is, omdat hij/zij op een advocatenkantoor werkt is verboden. De relatie cliënt-advocaat is namelijk gebaseerd op vertrouwen; anders kan de advocaat zijn/haar werk niet naar behoren doen. Daarnaast is de cliënt-advocaat relatie een confidentiële relatie.

Tot slot is van belang om er als cliënt op toe te zien dat afspraken met de advocaat worden vastgelegd zodat de cliënt weet wat verwacht mag worden met name als het gaat om de betaling en de werkzaamheden van de advocaat. Op deze wijze kunnen onaangename verrassingen voorkomen worden.

Paramaribo, 19 januari 2021

Mr. Judith van der Gugten